

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΩΤΕΡΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ
ΠΑΓΚΥΠΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ 2023

Μάθημα: ΜΟΥΣΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ (045): Ακουστικές Δεξιότητες - Ανάλυση - Χορωδία
ΛΥΣΕΙΣ

ΜΕΡΟΣ Α΄: ΑΚΟΥΣΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Ακουστικές Δεξιότητες

[25 μον.]

Οδηγίες

- Ακολουθείστε τις οδηγίες που εκφωνούνται για να λύσετε τις ασκήσεις.
- Η κάθε άσκηση θα ακουστεί τρεις (3) φορές, εκτός εάν δηλώνεται διαφορετικά.

1. Κυκλώστε τον ορθό χαρακτηρισμό των δύο (2) μελωδικών διαστημάτων που θα ακούσετε.

- 1.1 Διάστημα 1
- A. 6^η μικρή
 - B. 6^η μεγάλη**
 - Γ. 7^η μικρή
 - Δ. 7^η μεγάλη

[1]

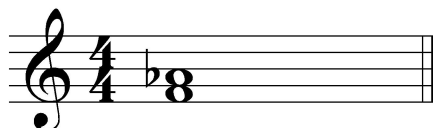
- 1.2 Διάστημα 2
- A. 3^η μεγάλη
 - B. 4^η καθαρή
 - Γ. 5^η ελαττωμένη**
 - Δ. 6^η μικρή

[1]

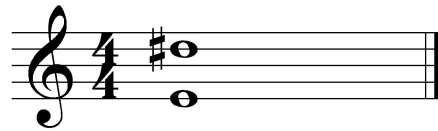
2. Κυκλώστε τον ορθό χαρακτηρισμό των δύο (2) αρμονικών διαστημάτων που θα ακούσετε.

- 2.1 Διάστημα 1
- A. 2^η μικρή
 - B. 2^η μεγάλη
 - Γ. 3^η μικρή**
 - Δ. 3^η μεγάλη

[1]

- 2.2 Διάστημα 2
- A. 2^η μεγάλη
 - B. 4^η αυξημένη
 - Γ. 6^η μεγάλη
 - Δ. 7^η μεγάλη

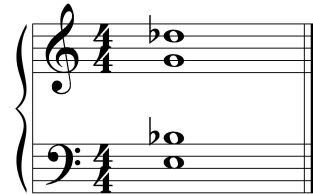

[1]

3. Κυκλώστε το είδος της τετράφωνης συγχορδίας που θα ακούσετε.

[1]

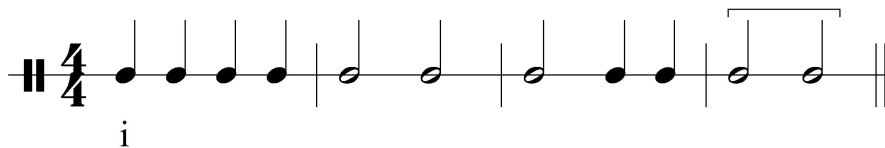
- A. Μείζονα με 9^η
- B. Ελαττωμένη με 7^η (Diminuita)
- Γ. Ελάσσονα με 7^η
- Δ. Μείζονα με 7^η

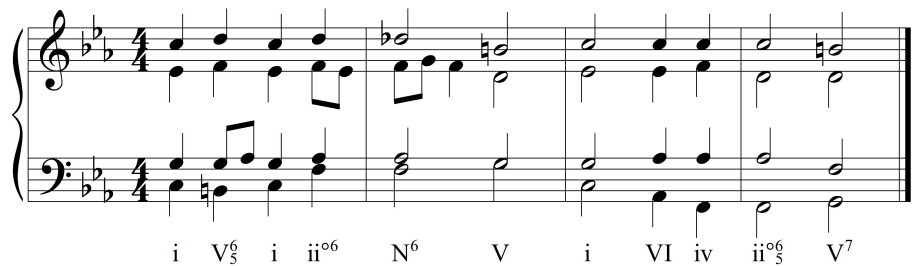
4.1 Κυκλώστε την πτώση που δημιουργείται από τις δύο (2) τελευταίες συγχορδίες της τετράφωνης εναρμόνισης της μελωδίας που θα ακούσετε.

[2]

Σάς δίνεται ο ρυθμός της και η πρώτη συγχορδία.

- A. Απροσδόκητη
- B. Ατελώς Αυθεντική
- Γ. Πλάγια
- Δ. Μισή

4.2 Κυκλώστε τις συγχορδίες που αποτελούν την πιο πάνω πτώση.

[1]

- A. V⁷- VI
- B. ii^{°6} - V⁷
- Γ. iv⁶ - I
- Δ. V - I⁶

7. Γράψετε τη μελωδία που θα ακούσετε, ακολουθώντας τις οδηγίες που εκφωνούνται.[13]

Σας δίνονται τα ακόλουθα στοιχεία της μελωδίας:

- Αποτελείται από έξι (6) μέτρα.
- Χωρίζεται σε τρεις (3) φράσεις.
- Είναι γραμμένη στη Ρε μείζονα.
- Έχει μετρικό σπλισμό 4/4.
- Ξεκινά με θέση, με τη νότα Ρε κάτω από το πεντάγραμμο.
- Ακούγεται η τονική συγχορδία, ο αρπισμός και ο παλμός για να ακολουθήσει η εκτέλεση ολόκληρης της μελωδίας.

ΤΕΛΙΚΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ

The musical score consists of three staves of music in treble clef, key of D major (two sharps), and 4/4 time signature. The first staff contains the first six measures of the melody. The second staff begins with a measure rest and a triplet of eighth notes (E4, F#4, G4) starting at measure 3. The third staff begins with a measure rest and a triplet of eighth notes (A4, B4, C#5) starting at measure 5. The piece concludes with a double bar line.

3η Φράση

ΑΞΙΕΣ / ΡΥΘΜΙΚΑ ΣΧΗΜΑΤΑ

3	0,5	2	3	0,5	0,5	2	0,5	Σύνολο: 12
								Πήρε:

ΔΙΑΣΤΗΜΑΤΑ

3M 1,5	3μ 1,5	2M 1	2M 1	2μ 1	3μ 1,5	2M 1	2M 1	2μ 1	2M 1	2μ 1	3ελ 1	3μ 1,5	2M 1	Σύνολο: 16
														Πήρε:

ΑΞΙΕΣ/ΡΥΘΜΙΚΑ ΣΧΗΜΑΤΑ	ΜΟΝΑΔΕΣ	ΔΙΑΣΤΗΜΑΤΑ	ΜΟΝΑΔΕΣ
	0,5	1K	1
	0,5	2μ	1
	2	2M / 3ελ	1
	2,5	3μ	1,5
	2	3M	1,5
	3	4K	2,5
	3	5K	3,5
	3	6μ	4,5
	4		

ΦΡΑΣΕΙΣ	ΑΞΙΕΣ ΡΥΘΜ. ΣΧΗΜΑΤΑ		ΜΕΛΩΔΙΚΑ ΔΙΑΣΤΗΜΑΤΑ		ΣΥΝΟΛΟ ΦΡΑΣΗΣ	
	Μον.	Πήρε	Μον.	Πήρε	Μον.	Πήρε
1η φράση	11		21,5		32,5	
2η φράση	11		19,5		30,5	
3η φράση	12		16		28	
ΣΥΝΟΛΟ	34		57		91÷7 = 13÷7=.....

Οδηγίες

- Όλα τα θέματα αφορούν αποκλειστικά στα αποσπάσματα που θα ακούσετε.
- Το κάθε απόσπασμα θα ακουστεί τρεις (3) φορές.
- Πριν την πρώτη ακρόαση του κάθε αποσπάσματος, σάς δίνεται χρόνος για να διαβάσετε τις ερωτήσεις.
- Κυκλώστε μία απάντηση, εκτός εάν δηλώνεται διαφορετικά.

Απόσπασμα 1 Cl. Debussy, *Nocturnes: I - Nuages*, μμ. 33-47**1. Στην αρχή του αποσπάσματος:**

1.1 Τον κύριο μελωδικό ρόλο έχουν τα [1]

- A. ξύλινα πνευστά
- B. χάλκινα πνευστά
- Γ. ξύλινα και χάλκινα πνευστά
- Δ. ξύλινα πνευστά και τα βιολιά

1.2 Τα πιο πάνω μουσικά όργανα κινούνται με [1]

- A. διαστήματα 3^{ης} προς τα πάνω
- B. χρωματική κίνηση προς τα κάτω
- Γ. **χρωματική κίνηση προς τα πάνω**
- Δ. συνδυασμό όλων των πιο πάνω

2. Κυκλώστε τις δύο (2) ορθές επιλογές που ισχύουν. [1]

Στο μεσαίο τμήμα του αποσπάσματος

- A. Η ένταση δυναμώνει σταδιακά και η υφή παραμένει η ίδια
- B. **Υπάρχει μελωδική και αρμονική αλυσίδα**
- Γ. Η ένταση δυναμώνει σταδιακά και η υφή γίνεται πιο πυκνή
- Δ. Υπάρχει χρήση πεντατονικών κλιμάκων

3. Στο τέλος του αποσπάσματος ακούγεται το [1]

- A. Θέμα X από το αγγλικό κόρνο και το όμπροε στην κατάληξη
- B. Θέμα X από το όμπροε και το γαλλικό κόρνο στην κατάληξη
- Γ. Θέμα Y από το όμπροε και το γαλλικό κόρνο στην κατάληξη
- Δ. **Θέμα Y από το αγγλικό κόρνο και το γαλλικό κόρνο στην κατάληξη**

Απόσπασμα 2

A. Schoenberg, *Πέντε κομμάτια για ορχήστρα: IV Peripetie*, μμ. 18-34

1. Στην αρχή του αποσπάσματος η βασική μελωδία ακούγεται αρχικά από [1]

- A. τα βιολιά και μετά από το όμποε
- B. τις βιόλες και μετά από το γαλλικό κόρνο
- Γ. όλα τα έγχορδα και μετά από το τρομπόνι
- Δ. τα βιολοντσέλα και μετά από την τρομπέτα**

2. Ποια επιλογή αποτυπώνει την ένταση για ολόκληρο το απόσπασμα; [1]

- A. *mp* → *ff* → *f*
- B. *p* → *f* → *fff***
- Γ. *f* → *mf* → *ff*
- Δ. *f* → *ff* → *mf*

3. Η ταχύτητα του αποσπάσματος είναι [1]

- A. Moderato
- B. Andante
- Γ. Adagio
- Δ. Molto Allegro**

4. Ποια ομάδα μουσικών οργάνων δεν παίζει στο απόσπασμα; [1]

_____ Τα κρουστά _____

Απόσπασμα 3

B. Παπαθανασίου, 1492 *Conquest of Paradise*: *Conquest of Paradise*

1. Αριθμήστε τα ακόλουθα τέσσερα (4) στοιχεία στον χώρο που δίνεται στα αριστερά, σύμφωνα με τη σειρά που ακούγονται στο απόσπασμα. [4 x 0,5 = 2]

- _3_ Επανάληψη φράσης θεματικού υλικού
- _1_ Θεματικό υλικό από τη χορωδία με στίχους
- _4_ Συγχορδία με tierce de ricardie
- _2_ Θεματικό υλικό από τη χορωδία και το πιάνο

2. Η άρθρωση στη μελωδική γραμμή της χορωδίας είναι [1]

- A. marcato
- B. staccato
- Γ. legato**
- Δ. non-legato

3. Η πτώση που δημιουργείται στο τέλος του αποσπάσματος είναι [1]

- A. Τέλεια αυθεντική
- B. Ατελώς αυθεντική**
- Γ. Απροσδόκητη
- Δ. Μισή

Cl. Debussy *Nocturnes: I Nuages*

Σας δίνονται τα μμ. 94-102 - Κύκλος 5

The image displays a page of a musical score for the first movement of Debussy's *Nocturnes*, titled "I Nuages". The score covers measures 91 through 100. It is written for a full orchestra and includes parts for various instruments and woodwinds.

Measures 91-95: The tempo is marked "Plus lent". The score includes parts for Cór Angl. (English Horn), 1er & 2e Bons (First and Second Trumpets), TIMB. (Timpani), and strings. Dynamics include *pp* and *ppp*. A first ending bracket labeled "10" spans measures 94 and 95.

Measures 96-100: The tempo is marked "Encore plus lent". The score includes parts for 1re FL. (First Flute), SOLO (Soloist), CORS (Cornets), Sourdines (Muted Brass), TIMB. (Timpani), and strings. Dynamics include *pp*, *ppp*, and *pizz.* (pizzicato). A first ending bracket labeled "10" spans measures 99 and 100.

1. Στον Κύκλο 5 χρησιμοποιούνται ιδέες θεματικού υλικού που έχουν προηγηθεί.

1.1 Επιλέξτε ένα (1) μουσικό όργανο που ερμηνεύει υλικό από το Θέμα X και σημειώστε το στην παρτιτούρα με το γράμμα X και αγκύλη (X \square).

Ενδεικτικές απαντήσεις: μ. 94 (1^ο & 2^ο φαγκότο), μ. 95 (1^ο φαγκότο), μ. 96 & 97 (τσέλα) [1]

1.2 Επιλέξτε ένα (1) μουσικό όργανο που ερμηνεύει υλικό από το Θέμα Y και σημειώστε το στην παρτιτούρα με το γράμμα Y και αγκύλη (Y \square).

Ενδεικτικές απαντήσεις: μ. 92-93 (αγγλικό κόρνο), μ. 99 & μ. 100 (κόρνα, βιολιά I, τσέλα, κοντραμπάσα) [1]

2.1 Η μελωδία του σόλο φλάουτο στα μμ. 98-99 είναι σε κλίμακα: [0,5]

- A. Ολοτονική
- B. Οκτατονική
- Γ. Πεντατονική**
- Δ. Ακουστική

2.2 Στα συγκεκριμένα μέτρα σε σχέση με την ταχύτητα το σόλο φλάουτο καλείται να ερμηνεύσει **ακόμα περισσότερο αργά** (εξηγήστε στα ελληνικά τη γαλλική ορολογία των μμ. 98-99). [0,5]

3. Ο Debussy είπε για το Nuages (Σύννεφα), ότι αποτυπώνεται συμβολικά μία εντύπωση «της αμετάβλητης όψης του ουρανού και [...] η μελαγχολική κίνηση των σύννεφων που ξεθωριάζουν σιγά σιγά σε αποχρώσεις του γκρι που φωτίζονται απαλά από λευκό».

Με ποια μουσικά μέσα επιτυγχάνεται η πιο πάνω εικόνα;

Γράψτε ένα παράδειγμα με βάση τη δοσμένη παρτιτούρα (σελ. 8) για την κάθε μία παράμετρο στον πιο κάτω πίνακα. [3]

ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΣ	ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ
ΡΥΘΜΟΣ – ΤΑΧΥΤΗΤΑ	Αργός, πιο αργός, <i>lent</i> , <i>plus lent</i> , εναλλαγές, ρυθμική ασυμμετρία, ασαφής παλμός
ΑΡΜΟΝΙΑ	Χρήση ισοκρατήματος (πεντάλι), συγχορδίες με προσθήκες 3 ^{ης} , απουσία πτώσεων, διάφωνα διαστήματα
ΚΛΙΜΑΚΕΣ	Ολοτονικές, οκτατονικές, πεντατονικές, τροπικότητα, μεταξύ μείζονας-ελάσσονας
ΥΦΗ	Αραιή, πιο πυκνή
ΕΚΦΡΑΣΗ/ΑΡΘΡΩΣΗ	Επιτυγχάνονται ηχοχρώματα με τεχνικές εκτέλεσης (π.χ. <i>pizz.</i> , χρήση σουρντίνας, τρέμολο)
ΕΝΤΑΣΗ/ΧΡΩΜΑΤΙΣΜΟΙ	Ομαλές εναλλαγές με μη ακραίες διακυμάνσεις – π.χ. <i>p</i> , <i>pp</i> , <i>ppp</i> , διακυμάνσεις/αποχρώσεις' στην ένταση

A. Schoenberg Πέντε κομμάτια για ορχήστρα: IV Peripetie

[6]

Σάς δίνονται τα μμ. 62-66. Τα σχετικά ερωτήματα αφορούν τη δοσμένη παρτιτούρα που ακολουθεί.

Για πρακτικούς λόγους ευκρίνειας στην ανάγνωση της παρτιτούρας σε σχέση με τα ερωτήματα του παρόντος δοκιμίου δεν συμπεριλαμβάνονται τα ξύλινα πνευστά.

62

I. II.
Hr. in F III.
IV.

I. II.
Trp. in Bb
con sord. III.

I. II.
Trmba
III
senza sord.

Tuba
senza sord.

Cym.
Gong
B.D.
tremolo with cello bow on the edge of cymbal plate
pp cresc.

Viol. I.
cresc.

Viol. II.
cresc.

Viola.
cresc.

Vcello.
cresc.

D.Bs.
Con Sord.
sul ponticello *f* → *p* → *pp*

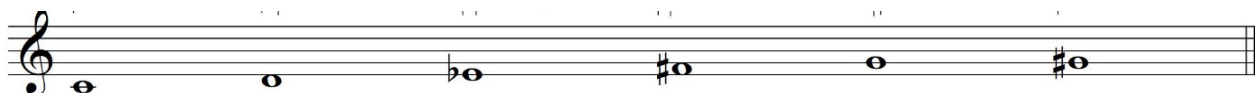
1. Στο δεύτερο (2^ο) τέταρτο του μ. 64 τα περισσότερα όργανα παίζουν μία συγχορδία σε αξία ενός ογδού και σε ένταση *fff*. Οι νότες της συγχορδίας αυτής προέρχονται από τις νότες ενός εξαχόρδου. [3]

Αφού μελετήσετε στο συγκεκριμένο σημείο

- το 1^ο και 2^ο κόρνο σε Φα,
- την 3^η τρομπέτα σε Σιβ,
- την τούμπα,
- τα βιολιά I,
- τα βιολιά II,
- και τις βιόλες I,

να γράψετε τις νότες του εξαχόρδου στο πεντάγραμμο που ακολουθεί σε αξίες τετάρτων. Οι νότες σας να σημειωθούν μέσα στο πεντάγραμμο.

Ενδεικτική απάντηση – Αποδεκτοί οι εναρμόνιοι φθόγγοι. Αποδεκτή οποιαδήποτε ορθή σειρά φθόγγων.

2. Αφού μελετήσετε το μέρος των κοντραμπάσων στα μμ. 63-66 και τις οδηγίες που δίνονται στην παρτιτούρα, να εξηγήσετε (στα ελληνικά) τον τρόπο με τον οποίο πρέπει να ερμηνεύσουν σε σχέση με τις παραμέτρους που ακολουθούν. [2]

Ένταση: πολύ δυνατά με σταδιακή μείωση της έντασης από σιγανά σε πολύ σιγανά
Τεχνική εκτέλεσης: με χρήση σουρντίνας, κοντά στη γέφυρα, τρέμολο (πολύ γρήγορα)

3. Το όνομα του Άρνολντ Σαίνμπεργκ είναι συνδεδεμένο με συγκεκριμένο μουσικό κίνημα.

3.1 Ποιο είναι αυτό το κίνημα; **Εξπρεσιονισμός** [0,25]

3.2 Σε ποια χώρα ξεκίνησε; **Γερμανία/Αυστρία** [0,25]

3.3 Από ποια τέχνη άρχισε και ποιος υπήρξε σημαντικός εκπρόσωπός της; [0,5]

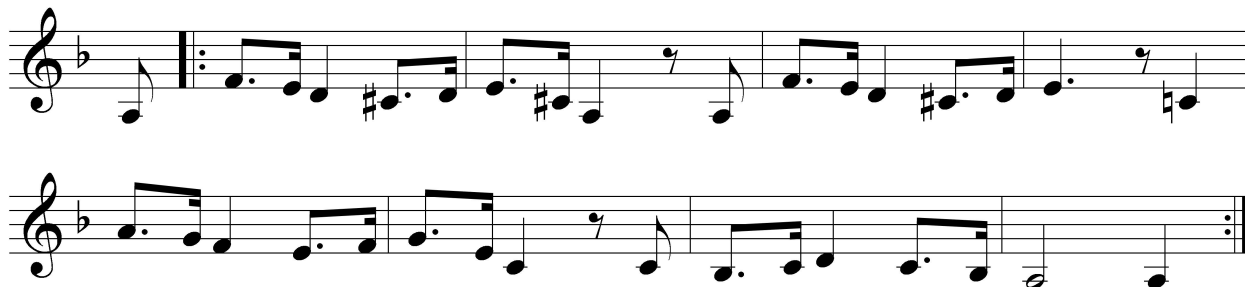
Ζωγραφική, Καντίνσκι, Κλέε, Κοκόσκα

B. Παπαθανασίου 1492 *Conquest of Paradise*: Conquest of Paradise

Σάς δίνεται το θεματικό υλικό του έργου.

Θέμα Β

Θέμα Α

1. Να ονομάσετε τα Θέματα με τα γράμματα Α και Β κάτω από το αντίστοιχο θέμα στον χώρο που δίνεται. [1]

2. Να συγκρίνετε τα πιο πάνω θέματα και να γράψετε μία (1) δήλωση για το κάθε ένα σε σχέση με τα στοιχεία του πιο κάτω πίνακα, έτσι ώστε να φαίνονται οι διαφορές τους. [4]

ΣΤΟΙΧΕΙΟ	ΘΕΜΑ Α	ΘΕΜΑ Β
ΡΥΘΜΟΣ	Βασίζεται κυρίως σε σχήματα με παρεστιγμένα	Απλός, κυρίως σε τέταρτα, και μισά παρεστιγμένα, επαναληπτικός
ΚΤΙΣΙΜΟ ΜΕΛΩΔΙΑΣ	Βασίζεται σε διαστήματα 6 ^{ης} και κατιόντα αρπίσματα	Κυρίως βηματική με ένα κατιόν διάστημα 6μ
ΤΟΝΙΚΟΤΗΤΑ	Ελάσσονα (ρε ελάσσονα)	Μείζονα (ομώνυμη μείζονα – Ρε)
ΑΡΜΟΝΙΑ (η οποία υποδηλώνεται από τη μελωδία)	Βασισμένη σε πρότυπο/μοντέλο – <i>La folia</i> Μείζονες και ελάσσονες	Απλή, βασισμένη σε κύριες (μείζονες) συγχορδίες

3. Ο Vangelis ήταν αναγνωρισμένος ανά το παγκόσμιο για το έργο του με πολλές βραβεύσεις. [1]

Γράψετε τον τίτλο ενός έργου του (ενδεικτικά)

Οι δρόμοι της φωτιάς, Μυθωδία, Ο Αγνοούμενος, Ελ Γκρέκο, Καβάφης, Blade Runner

Οδηγίες: Να απαντήσετε σε ΟΛΕΣ τις ερωτήσεις που ακολουθούν.

Ave Verum Corpus W. A. Mozart

1. Σάς δίνονται τα μμ. 15-22

15

cru - ce pro ho - mi - ne: Cu - jus
 in cru - ce pro ho - mi - ne: Cu - jus
 in cru - ce pro ho - mi - ne: Cu - jus
 in cru - ce pro ho - mi - ne: Cu - jus

1.1 Γράψετε το είδος της υφής του έργου. **Ομοφωνική** [2]

1.2 Να αιτιολογήσετε σε συντομία την απάντησή σας στην ερώτηση 1.1.

Πρόκειται για μία κύρια μελωδική γραμμή και συγχορδίες που τη συνοδεύουν [2]

1.3 Σε ποιο μέτρο όλες οι φωνές ερμηνεύουν σε συλλαβικό ύφος; [2]

Στο μέτρο 22

1.4 Σε ποια τονικότητα βρίσκεται το συγκεκριμένο απόσπασμα; **Λα μείζονα** [2]

2. Να μελετήσετε τα μέτρα 30-35 και να απαντήσετε στο ερώτημα που ακολουθεί.

29

ne: Es - to no - bis___ prae - gus - ta - tum in mor - tis ex -

ne: Es - to no - bis___ prae - gus - ta - tum in mor - tis ex -

ne: Es - to no - bis___ prae - gus - ta - tum in mor - tis ex -

ne: Es - to no - bis___ prae - gus - ta - tum in mor - tis ex -

Κυκλώστε τις τρεις (3) ορθές δηλώσεις που ισχύουν σε σχέση με τα πιο πάνω μέτρα.

[3]

- A. Υπάρχει μίμηση ανάμεσα στη σοπράνο και την άλτο
- B. Υπάρχει μίμηση ανάμεσα στην άλτο και τον τενόρο**
- Γ. Ο τενόρος και ο μπάσος τραγουδούν σε διάστημα 3^{ης} σε όλο το απόσπασμα
- Δ. Η τελευταία συγχορδία του αποσπάσματος είναι δεσπόζουσα με 7^η**
- E. Δίνεται έμφαση στη λέξη 'mortis' από τις γυναικείες φωνές

3.1 Γράψετε το είδος χορωδιακού συνόλου για το οποίο έχει γραφτεί το έργο.

[2]

Μικτή τετράφωνη χορωδία

3.2 Σε ποιο μουσικό είδος ανήκει το έργο;

[2]

- A. Λειτουργία
- B. Μαδριγάλι
- Γ. Μοτέτο**
- Δ. Άρια

ΤΕΛΟΣ ΠΡΩΤΟΥ ΜΕΡΟΥΣ